

GAÁL ENDRE

GAÁL ENDRE

SAJÁT FELELŐSSÉGRE AT ONE'S OWN RISK

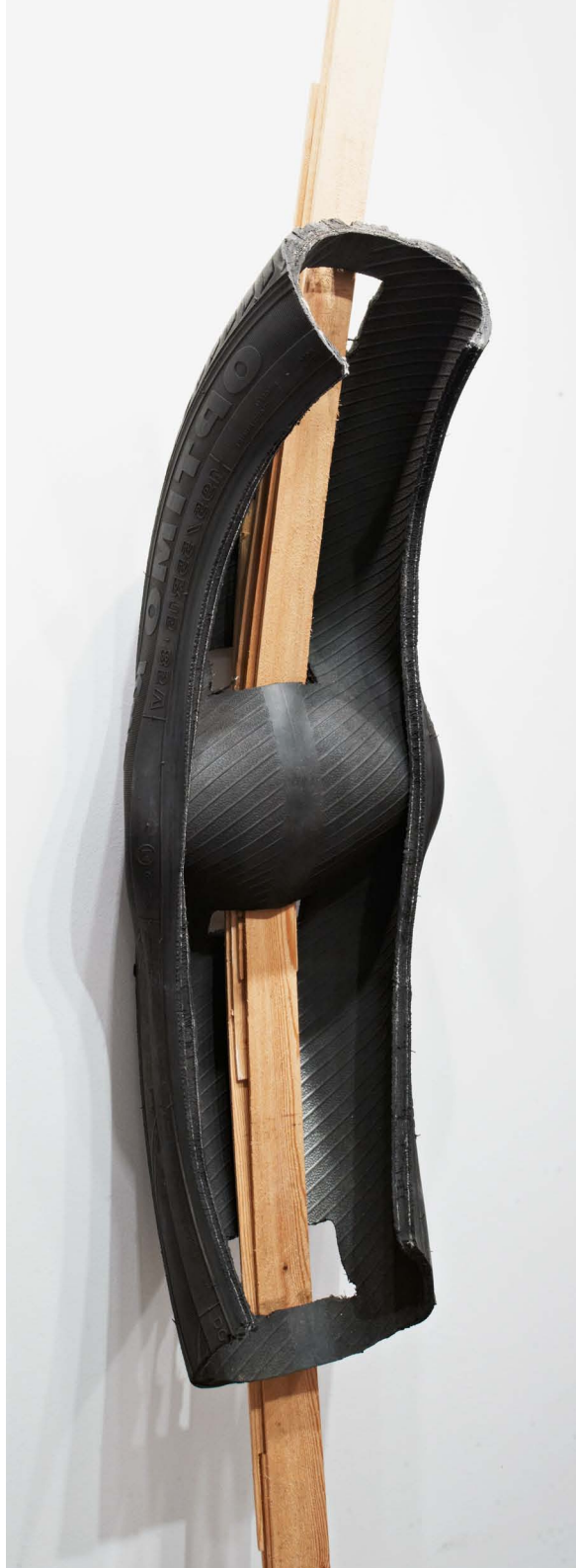
GAÁL ENDRE
*H-1135 Budapest, Szent László u. 10.
Telefon / Phone: +36 20 938 1014
E-mail: bondigaal@gmail.com
Web: www.endregaal.hu*

2012

SAJÁT FELELŐSSÉGRE / AT ONE'S OWN RISK – 2012 – MAGYAR MŰHELY GALÉRIA
KIÁLLÍTÁS BELSŐ / EXHIBITION INTERIOR

SAJÁT FELELŐSSÉGRE / AT ONE'S OWN RISK – 2012
MAGYAR MŰHELY GALÉRIA
AUTÓGUMI, FA / CAR TYRE, WOOD
2,6 X 0,3 X 0,3 M

A TÖRÉKENYSÉG EREJE THE POWER OF FRAGILITY

Míg a reneszánszban a festészet és a szobrászat kilépett a szépművészet szolgálóleányának szerepéből, az iparművészet egyes ágai a mai napig nem tudtak kitörni a kézművesség vagy a díszítőművészet területéről: még a kortárs képzőművészet iránt valamelyest érdeklődők is hajlamosak rá, hogy üvegművészet címén ibrikre, vázákra, esetleg kisplasztikákra gondoljanak. Gaál Endre azonban szobrász, aki történetesen üvegből készíti munkáit – bár felhasznál más, sokszor egészen hétköznapi anyagokat is. Otthonosan mozog a land-art és az installáció területén, és több, egyszerre bensőségesen minimalista és monumentális köztéri szobor kapcsolódik a nevéhez.

While painting and sculpture ceased to act as ancillaries to the fine arts in the Renaissance, certain branches of the applied arts have not managed to break out of the confines of crafts or the decorative arts even to date: even those who have some interest in contemporary art, under the name glass art, are inclined to think of pots and vases, or at best, statuettes. Endre Gaál, however, is a sculptor who happens to work in glass, alongside other, often quite everyday materials. He also works at ease in the fields of Land Art and installation, and several public sculptures, both intimately minimalist and monumental, are linked to his name.

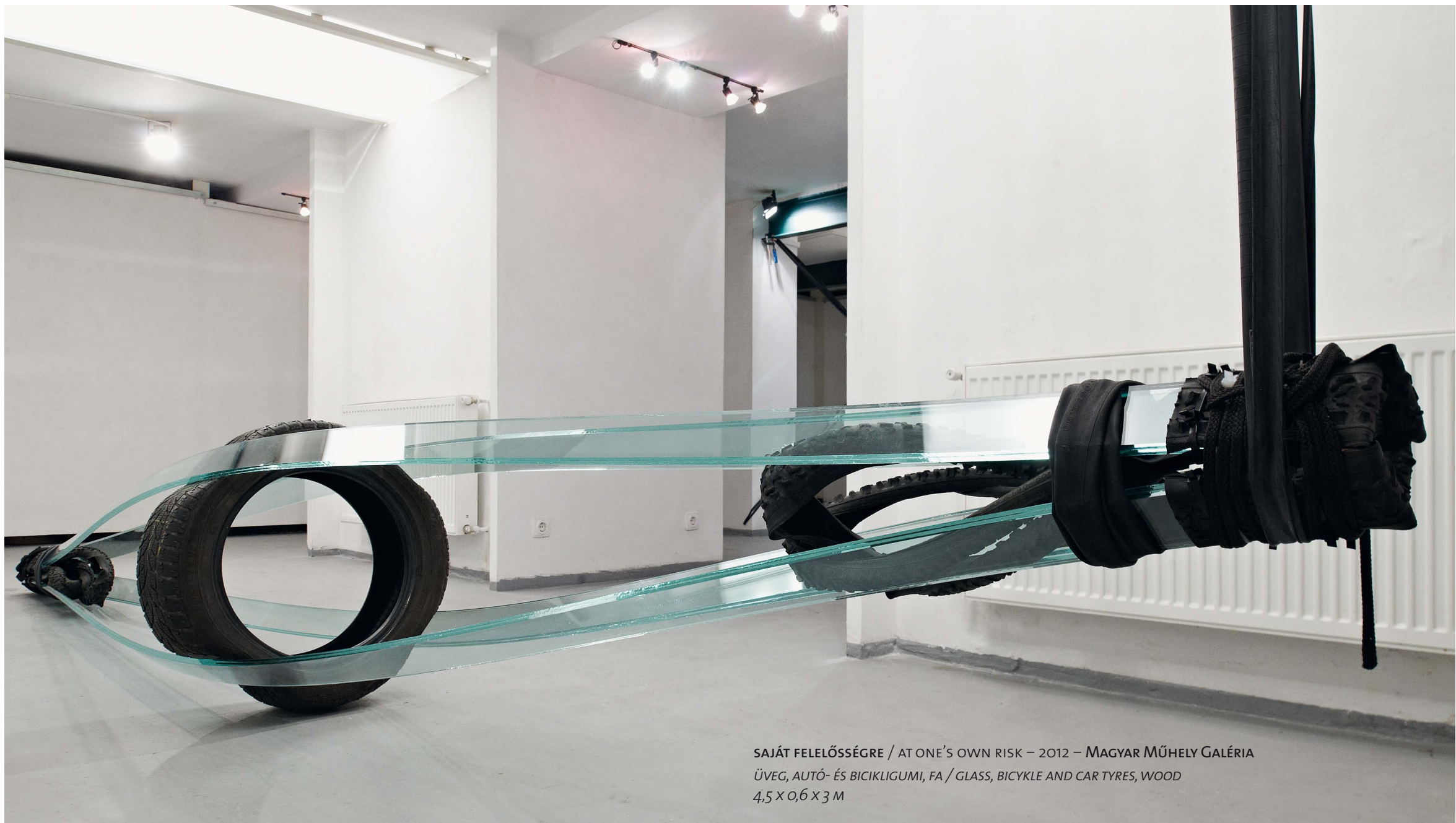
Az utóbbi öt évben készült alkotásai, melyek számos ponton (anyaghasználatban, elméleti kérdésekben) kötődnek a korábbi munkákhoz – két fogalmi (és persze gyakorlati) probléma köré rendeződnek. Az üveg- és fakonstrukciók esetében az anyagok immanens, adottnak vett tulajdonságai csapnak össze az emberi akarattal. Hol van a határ a törékenységgel (az esendőséggel) és a statikussággal (állandósággal) között, legyőzhetőek-e a természet törvényei? Másrészt: létezik-e akár milliméternyi határvonal a kép, a síkrelief és a szobor között? Továbbá: miként lehet a sérülékenység (összeroppanás) szélső pontjáig kikényszerített határátlépéshez, a van és a nincs közötti állapothoz olyan értelmezési rétegeket rendelni, amelyek egyszerre hívják elő a befogadóban a létezés kicsinységének és a makrokozmosznak, a világot mozgató megismerhetetlen rend erejének a kettősségét és egyben összeolvadását?

Az Univerzum több milliárd éves létezését és ehhez képest az emberi lét másodpercnyi regnálását, illetve a szobor-síkrelief-kép egymásba fordulását leginkább egy különleges Memento mori-ábrázolás mutatja. Gaál két, majd három méter magas, szabadon álló, alul-felül összekapcsolt (csavarozott) függőleges üveglap közé az emberi fejre és felső-

Linked to his earlier works from many aspects (in terms of use of material, and theoretical questions), the works Gaál has created during the last five years are centred around two conceptual (and, of course, practical) problems. The materials' immanent, given qualities are made to clash with human will in his glass and wood constructions. Where is the borderline between fragility (frailty) and staticity (permanence); is it possible to overcome the laws of nature? Or from another aspect: is there a borderline, if only a millimetre, between an image, a planar relief and a sculpture? Furthermore, with regard to such a transgression, reaching the extreme point of volatility (collapse), a state between what is and what isn't, how could one find relevant layers of interpretation that would remind the recipient simultaneously of the minuteness of existence and of its macrocosm, recalling the duality and the uniting power of the unfathomable order that moves the world?

A unique Memento mori depiction excellently demonstrates the Universe's several billion years of existence and the reign of humanity, of a comparative second, as well as attesting to the intertransition of sculpture-relief-image. Pressed in between two free-standing,

SAJÁT FELELŐSSÉGRE / AT ONE'S OWN RISK – 2012 – MAGYAR MŰHELY GALÉRIA
ÜVEG, AUTÓ- ÉS BICIKLIGUMI, FA / GLASS, BICYCLE AND CAR TYRES, WOOD
4,5 X 0,6 X 3 M

testre emlékeztető, folyamatosan száradó, porladó, észrevétlen lassúsággal elenyésző vörös égetett földet préselt. A háromdimenziós, de két hasonló és egy egészen eltérő nézetből összeálló mű valójában egy olyan áttetsző burok, amely a diadalmas feltámadással az esendőség és a mulandóság képét állítja szembe. E mű „párdarabján” is a – korábbi munkáiban gyakran használt – föld az egyik központi elem. Az első pillantásra asztalnak tűnő objekt vízszintes elemét két keresztformában egymásra helyezett üveglap és a közöttük összenyomott, általuk összetapasztott, négyzet alakú fekete földmetszet együttese képezi, melyet négy oldalról satuba fognak az ingatagnak tűnő lábak. Értelmezhetjük a természet egy darabját konzerváló tárlóként, archeológiai terepasztalként, egy preparálásra előkészített lelet boncasztalaként vagy a Föld üvegkoporsójaként is. Az átlátszóságától megfosztott, feketére kormozott – a test felbomlásához, a hamvasztáshoz kötődő – üveget is gyakran alkalmazza munkáiban: néhol képként keretbe zárja, máskor pedig arra használja, hogy érzékeltesse a tökéletes tisztaságban mindig ott rejtőzködő sötétséget.

nearly three-metre high, vertical panes of glass, clinched at the bottom and on the top, is red burnt soil. Reminiscent of the form of a human head and torso, the burnt soil is continuously drying and crumbling, left to slow, imperceptible decay. A three-dimensional piece, practically composed for two similar angles and a completely dissimilar view, this work is actually a transparent envelopment confronting triumphant resurrection with the image of frailty and transience. An often employed material in Gaál's earlier works, soil is also a central element in the "pair" of this piece. Reminiscent of a table at first sight, the horizontal component of the object is constructed of two panes of glass placed on top of one another in the form of a cross, and the square cross-section of black soil pressed between, and glued together by them. This unit is gripped as if in a vice at four sides by seemingly wobbly legs. One could interpret it as a specimen case conserving a piece of nature, as an archaeological terrain model, as a dissection table prepared for a find, or as the Earth's glass coffin. Gaál also frequently uses dark glass – glass deprived of its transparency by black soot, suggestive of bodily decomposition, cremation. Black glass is either framed like a picture, or is used to evoke the ever lurking element of darkness within perfect purity.

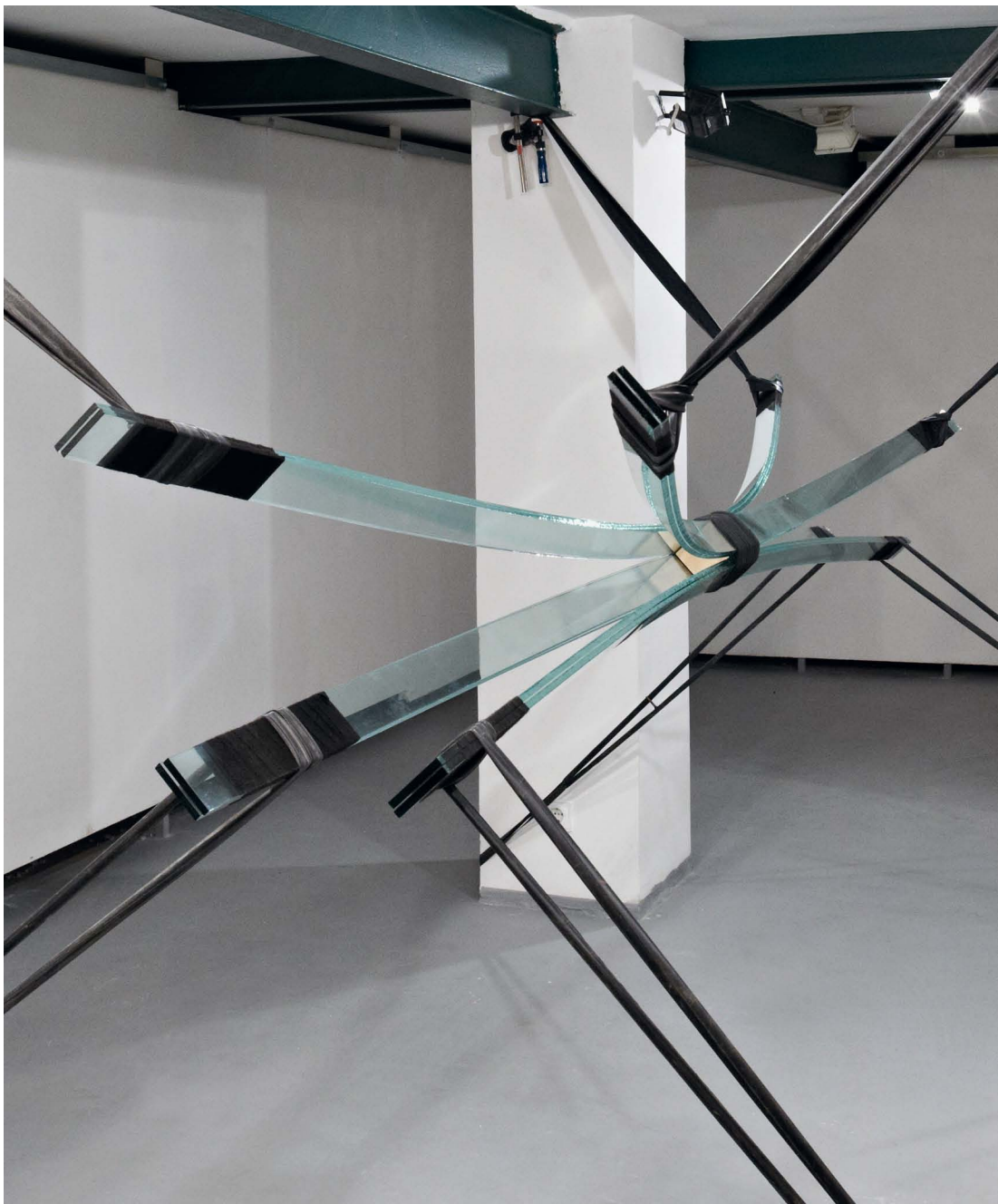

SAJÁT FELELŐSSÉGRE / AT ONE'S OWN RISK – 2012 – MAGYAR MŰHELY GALÉRIA

ÜVEG, BIKIKLIGUMI, FA / GLASS, BICYCLE TYRES, WOOD

4X3X3M

Munkáinak egyedi vonása, hogy képes előhívni a leszorítottságból a testetlen lebegés képzetét. Egyik, térbe lógatott műve is a nyugati civilizáció ikonográfiái szempontból kiemelt elemeivel, a kereszt és a keret formájával játszik: a szinte az elpattanásig egymás alá és fölé feszített üveglemezek bonyolult térbeli konstrukcióját és lebegő, egészen valószínűtlen egyensúlyi helyzetét csupán néhány (műanyag) kötőelem biztosítja. E munka a túlfeszítés szempontjából rokonságot tart a Pannonhalmán megvalósított, egyszerre monumentális és légiesen könnyed, csak néhány ponton alátámasztott, fektetett libegő munkájával, és az erdélyi Gyergyószárhegyen készített égre meredő, hatalmas feszített fa-konstrukciójával.

Gaálról nem áll messze az irányított kísérletezés sem: 2008-ban a reszelt vaspor mágneses (elemi erővel összetartó) tulajdonságát is felhasználó „üvegbakokat” készített, majd 2010-től a (szintén természetes anyagból, a kaucsukból készült) bicikli- és autógumit is beépít a művekbe. A mennyezet és a padló közé feszített léceket körülölelő abroncsdarab ha nem is a klasszikus, de a dadaista szobrokkal tart rokonságot, ráadásul „ábrázol” is: leginkább egy törzsi maszkra vagy totemre emlékeztet, de tekinthetjük egyben a művész önarcképének is.

A unique feature of Gaál's works, from their pressure, they are capable of suggesting disembodied flotation. Hanging in space, one of his works also plays with the form of the cross and the frame, which are prominent elements of Western civilisation, in terms of iconography: the spatial construction of glass panes that are strained one above the other, almost to breaking point, and their floating, utterly improbable state of balance is secured only by a few (plastic) binding elements. In terms of overstrain, this work is akin to the both monumental and ethereal work Gaál realised in Pannonhalma, a floating piece suspended only at a few spots, as well as to the immense, towering wooden construction he created in Lăzarea, Transylvania.

Experimentation with controlled chance does not fall far from Gaál either: in 2008, he made “glass trestles” that made use of the magnetic force of iron dust (its cohesive qualities), and since 2010 he has also included bicycle and car tyres (that are also made of natural material, India rubber). If not related to classical sculptures, then akin to Dadaist ones, the piece of pneumatic tyre, embracing the lath stretched between the ceiling and the ground, has an additional function, that of “representation”. What it resembles most is a tribal mask or totem, but at the same time, it might be regarded as the artist's self-portrait.

MÁGNES / MAGNET – 2008 – OLOF PALME HÁZ

ÜVEG, VAS, MÁGNES, ÓLOM, FA / GLASS, METAL, MAGNET, LEAD, WOOD

1.4 X 1.4 X 0.7 M

CELLA SEPTICHORA 2011-2012

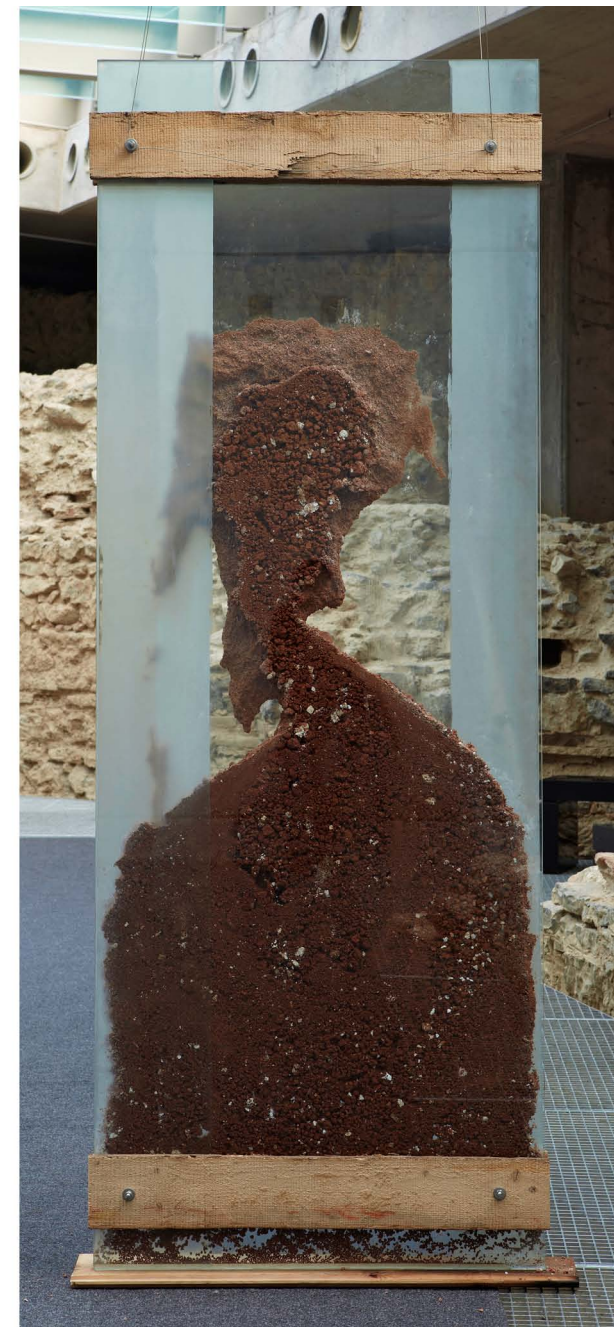
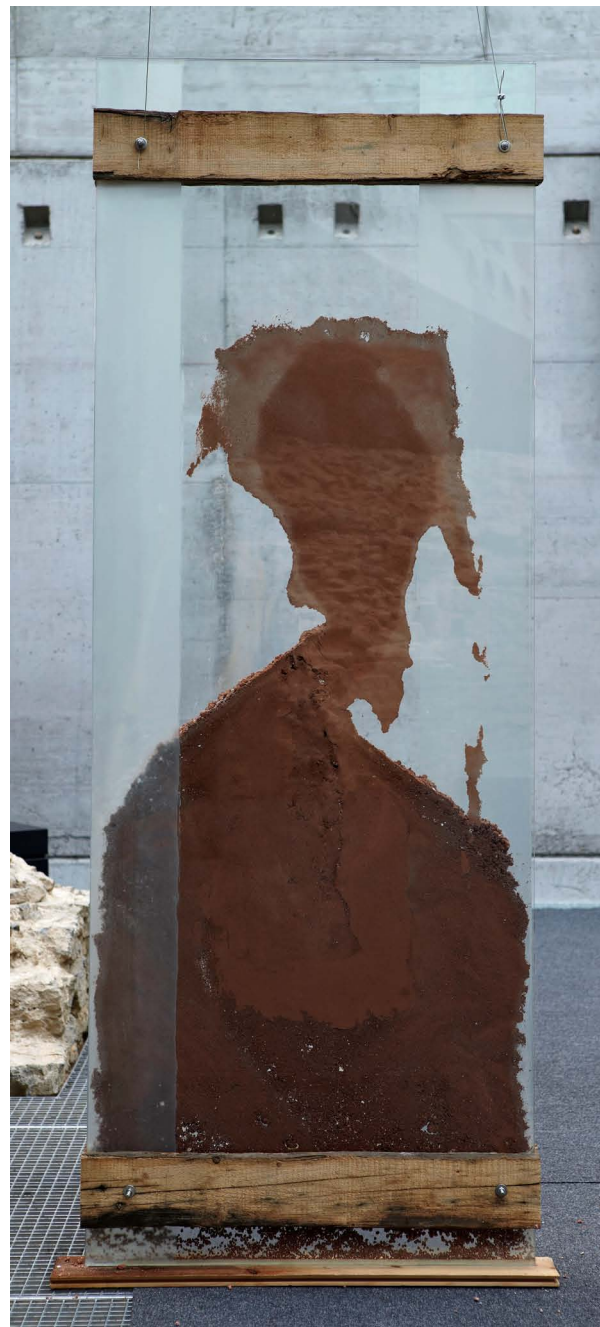
CELLA SEPTICHORA 2011-2012
ÜVEG, ÉGETETT FÖLD, FA / GLASS, BURNT SOIL, WOOD
2,5 X 1 X 0,3 M

Szobraiban nem rejt el a rögzítő kötések, satuként alkalmazott szerszámokat. Az egyszerű elemekből felépülő munkák a feszítés, tartás, egyensúly mellett olyan kérdéseket feszegetnek, mint a szimmetria és az aszimmetria viszonya két feszített síküveg objekt egymásba „olvasztása”. Munkáit áthatja a duális pozíciók hangsúlyozása, azaz két elem kapcsolatának a kiemelése, s az ehhez társuló, a művekből áradó érzékiség, amely ott lüktet a széthúzó, elkülönülő és egybeolvadó pozíciókban, a brutálisan szétfeszített üveg „lábainak” finom lebegésében. Művei lebilincselően példázzák, hogy meg lehet kísérteni a lehetetlent, ki lehet tágítani az üveg (mint ab ovo törékeny dolog) természetes tulajdonságainak határát, hogy még a legkiegyensúlyozatlanabbnak tűnő, a törékenységgel kacérkodó helyzetekben is létrejöhet a harmónia. Emellett felszínre hozzák a légies konstrukciókban rejlő hatalmas erőt és energiát.

Dékei Kriszta

Gaál does not attempt to conceal the joining elements, the tools used as vices or clamps, in his sculptures. Alongside problems of stretching, holding and balance, these works constructed of simple elements probe into questions such as the relation of symmetry and asymmetry, or the “fusion” of two stretched glass plate objects. Gaál’s works are imbued by the emphasis placed on dual positions, outlining the connection between two elements. Associated with it, a sensuousness radiates from his works, which pulsates in the disrupting, dividing and fusing positions, in the gentle floating of the “legs” of the brutally stretched glass. His works are enthralling examples attesting to the possibility of attempting the impossible, showing that one can expand the naturally given borders of glass (as an ab ovo fragile entity), and that harmony can be created in situations that appear to be utterly unbalanced, verging on fragility. Moreover, they reveal the immense power and energy concealed in ethereal constructions.

Kriszta Dékei

CELLA SEPTICHORA 2011-2012

ÜVEG, FA, MŰANYAG

GLASS, WOOD, PLASTIK

1 X 1,5 X 0,3 M

Matt Durran

NÉHÁNY SZÓ GAÁL ENDRÉRŐL

SOME WORDS ABOUT THE ARTIST ENDRE GAÁL

Pár évvel ezelőtt meghívást kaptam egy üvegművészeti alkotótelepre. Különleges volt ez a szimpózium, hiszen olyan művész szervezte, aki nem hagyományos módon dolgozik az üveggel. Endrét ugyanis nem a mű létrehozásának anyagi valósága érdekelte, hanem a mögötte munkálkodó gondolatok és koncepciók.

Ez a gondolati megközelítés valódi tanulást jelentett számomra.

Mindig csodálattal tölt el, ahogyan Endre közelít a munkájához, és talán az életéhez is. Kreativitása olybá tűnhet, mint a pszichológia, a filozófia és a mestermivesség kavargó egyvelege. Olykor nehéz megérteni, merre is halad, milyen úton jár, milyen

Some years ago I was invited to Hungary to attend a symposium for artists working in the material of glass. What made this symposium unusual was that the event was organised by an artist who didn't work with glass in the conventional way. Rather than studying the production of the material Endre was interested in the ideas and concepts behind the work produced.

This intelligent approach was a real education for me.

I have always been intrigued by the way Endre approaches his work and maybe his life too. His creativity can feel like a swirling mass of psychology, philosophy and intrigue.

CELLA SEPTICHORA 2011-2012
ÜVEG, SZORÍTÓ, FÖLD / GLASS, CLAMP, EARTH
1,2 X 1 X 1,2M

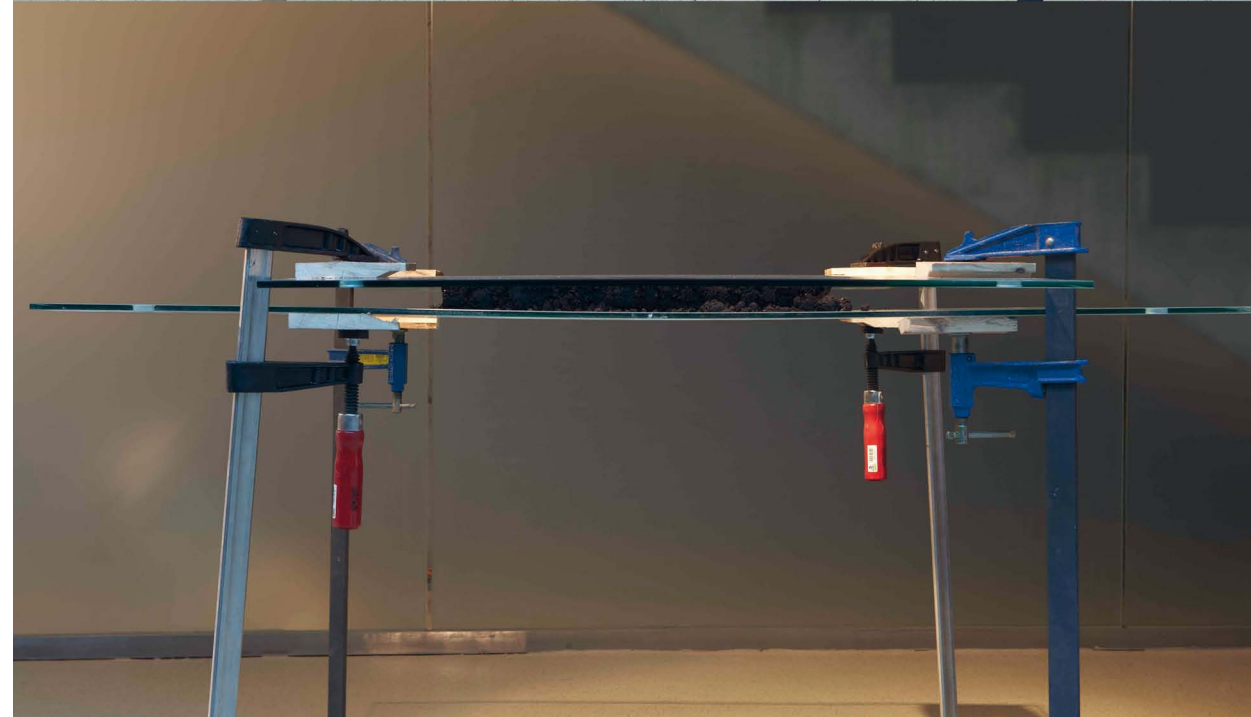
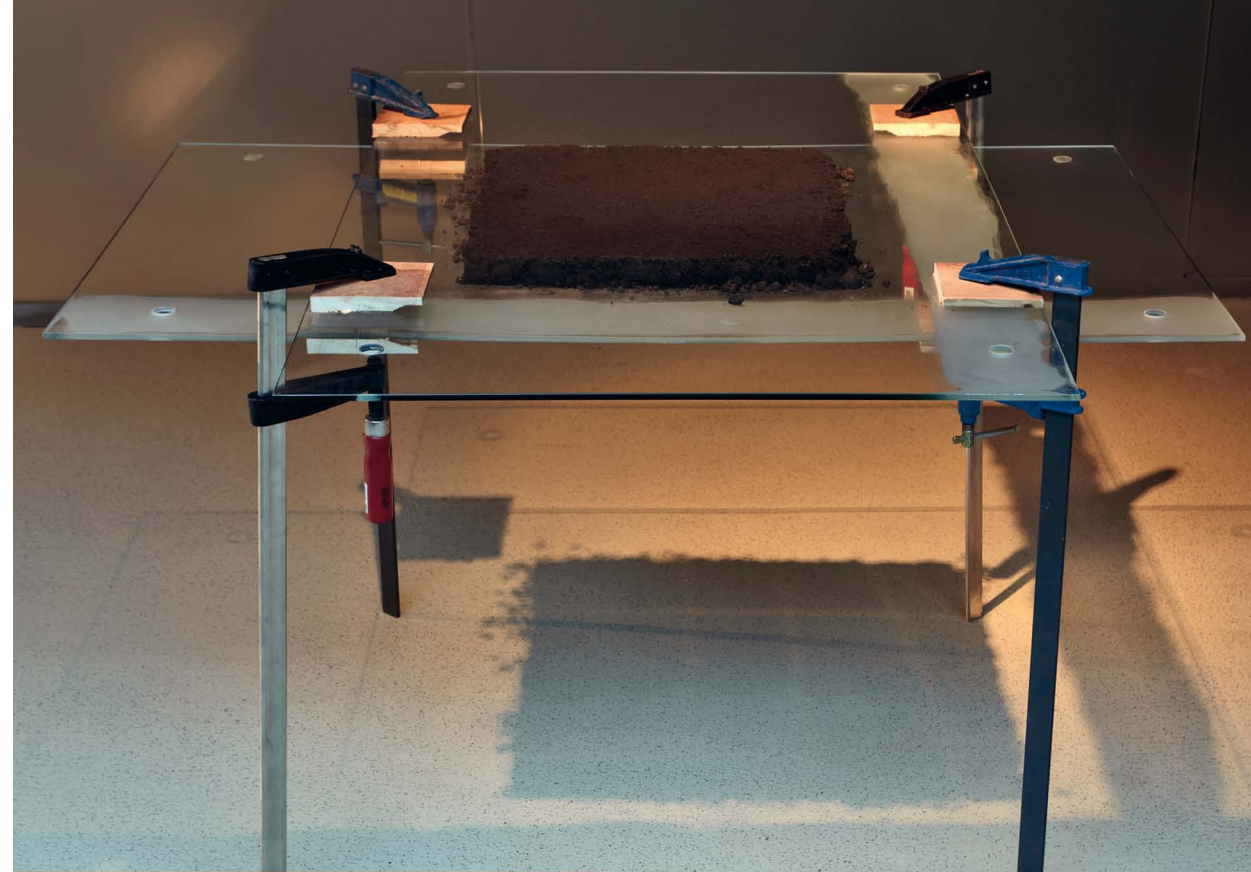
*küzdőtéren dolgozik, amikor egyszeriben
egy olyan műegyüttessel áll elő, amely
egybefogja az összes szálat, olyan gondo-
lati felismeréseket tárva fel, melyek a vég-
telenségig terjeszthetők.... aztán megint új
útra indul, teljesen más irányba, egészen
másfajta művekkel.*

*Noha két különböző országból származunk
és anyanyelvünk sem azonos, Endre mun-
kái egyetemes nyelven szólnak hozzám.
Számomra Endre a világról beszél, erről a
földről, amelyen állunk, valamint a körü-
löttünk lévő feszültségekről.*

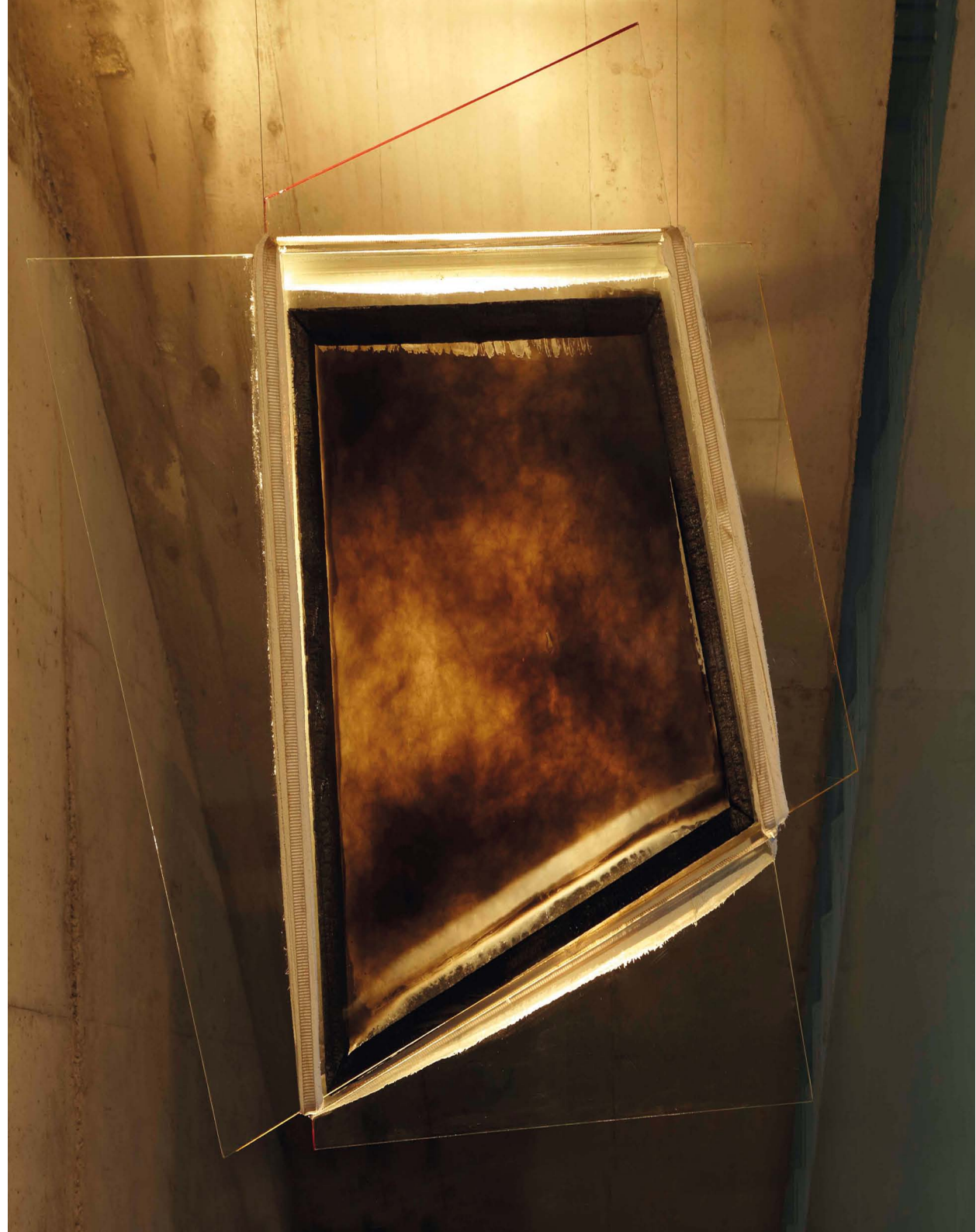
*Sometimes it is hard to understand where
he is going, what path he is taking, the
arena he is working in, when all at once
he will present a body of work which
unites all the strands and reveals a truism
that could be expanded forever... but off
he goes again on another journey and
another body of work.*

*Although we come from two different
countries and our mother tongue is not
the same Endre's work speaks to me in
universal terms.*

*For me he talks of the world, this earth we
stand upon and the tensions around us.*

CELLA SEPTICHORA 2011-2012
ÜVEG, FÜST, FA / GLASS, FUME, WOOD
1,5 X 1,5 X 0,15 M

GAÁL ENDRE

Hódmezővásárhely, január 25. 1957 Born 25. January, Hódmezővásárhely

TAGSÁG

Magyar Képző és Iparművészek
Társasága

Magyar Üvegművészeti Társaság, elnök
Magyar Szobrász Társaság

MEMBERSHIP

Association of the Hungarian Fine and
Applied Artist

Hungarian Glass Art Society, president
Hungarian Sculptors Society

TANULMÁNYOK

Magyar Iparművészeti Főiskola,
Szilikát Tanszék, üvegszak 1980–1985

Magyar Iparművészeti Egyetem
Alapozóképző Intézet tanára 1987–2001

Nemzetközi Üveg Szimpóziumok
művészeti vezetője, Bárdudvarnok 1994–1997

Nemzetközi Üveg-szimpóziumok
művészeti vezetője, Magyarország 1997–1999

STUDIES

Hungarian Applied Art Academy,
Budapest, Glass Faculty

Teacher at Hungarian Applied Art
Academy, Sculptor Faculty, Budapest

Art director of International Glass Studio,
Bárdudvarnok, Hungary

Art director of International
Glass Symposiums, Hungary

DÍJAK

Ferenczy Noémi díj 1995

MAOE díj 1995

Kortárs Magyar Üvegművészet,
Városi Művészeti Múzeum Képtára, Győr,
III. díj. 1998

PRIZES

Ferenczy Noémi-díj
(Hungarian State award)

MAOE-díj (Award of Hungarian
Creative Artist Association)

Contemporary Hungarian Glass Art,
Győr, Hungary, exhibition III. Prize

IRODALOM / BIBLIOGRAPHY

- Vera VARGA: Glass Now – glass works of Endre Gaál. Új Művészet, 1992/12. •
- Revue Céramique No 69. Párizs, 1993. • István HAJDU, 1994. • Zoltán NAGY: Glass in Architect, Alaprajz, 1998/1. • “I hope I am disturbing”, This Side Up, Valkenswaard, Hollandia, 1999/5 • Contemporary Hungarian Art Lexicon I., Enciklopédia Kiadó, Budapest, 1999. 662.o.
- Vera VARGA, New Glass. 2005/2. • Michelle Falkenstein: Hungarian Influence, THE NEW YORK TIMES 03,26, 2006. • Szombathy Bálint: Breaking through, Endre Gaál's new works reflected in installational oeuvre. Balkon, 2006. • Dékei Krisztina: Lebegő rétegek. Új Művészet, 2011. • Paksi Endre Lehel: Szemléletes stabilitás, ÚjMűvészet, 2012. •

Grafika / Graphic design:
Klebercz Gábor

Fordította / Translated by:
Szekeres Ágnes Andrea

Fotók / Photos:
Téglásy Zsuzsa, Máté Gábor,
Gaál Endre

Nyomás / Printed by:
Doba Nyomdaipari és Kiadó Kft, Budaörs

ISBN 978-963-08-4113-9

A kiadványt támogatta / Sponsored by:

Nemzeti
Kulturális
Alap

